

**ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ TEZ
ÇALIŞMASI İNTİHAL YAZILIM PROGRAMI RAPORU ALINMASI, KULLANILMASI VE
UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ**

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - Bu Uygulama Esasları'nın amacı; Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında yürütülen bütün tezli yüksek lisans ve doktora programlarında yazılan tezler için "**Tez Çalışması İntihal Yazılım Programı Raporu**"nun alınmasına ve kullanılmasına ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında yürütülen bütün tezli yüksek lisans ve doktora programlarına ilişkin tez çalışmalarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Uygulama Esasları, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14. üncü maddesine; 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği*"ne; 23.01.2017 tarihli ve 29957 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 9. madde, 22. madde ve 41. maddesinin 1. fıkrası; 18.02.1982 tarihli ve 17609 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Üniversitelerde Akademik Teşkilât Yönetmeliği'nin 9. madde b fıkrası ile 11. maddesi 2. fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Anabilim Dalı:** 03.03.1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "*Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği*"nin 5. maddesinde tanımlanan ve Enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını,
- b) **Danışman:** Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulunca atanan öğretim üyesini,
- c) **Enstitü:** Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünü,
- d) **Enstitü Yönetim Kurulu:** Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunu,
- e) **İntihal:** Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- f) **Senato:** Abant İzzet Baysal Üniversitesi Senatosunu,
- g) **Tez:** Yüksek lisans ve doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel çalışmayı,
- h) **Yazılım Programı:** "Turnitin" adlı intihal yazılım programını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Tez Çalışması İntihal Yazılım Programı Raporunun Alınması ve Kullanılması

Programa Erişim ve Raporlar

MADDE 5 - (1) İntihal yazılım programı raporu, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından kullanıma sunulan "Turnitin" adlı intihal yazılım programı üzerinden alınır.

(2) Yazılım programı, enstitülerin ve danışman öğretim üyelerinin kullanımına açıktır.

- (3) Yazılım programı kullanılarak alınan raporlar **ön rapor** ve **nihai rapor** olmak üzere iki aşamalıdır. Ön rapor öğrenci tarafından alınarak danışmana sunulur. Nihai rapor Enstitü tarafından alınır; danışman incelemesi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayından geçtikten sonra Enstitüde arşivlenir.

İntihal Yazılım Programına Veri Girişi ve Kullanım Koşulları

MADDE 6 - (1) Yazılım programı raporu; tezin tamamının .pdf uzantılı tek bir dosya olarak yazılım programına yüklenmesi ile alınır.

- (2) Yazılım programına yükleme yapılırken *Gönderi Başlığı* alanına tez başlığının tamamı, *Yazar Adı* alanına öğrencinin adı, *Yazar Soyadı* alanına öğrencinin soyadı bilgisi yazılır.
- (3) Yazılım programında filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır;
- Kaynakçalar hariç.
 - Alıntılar dahil.
 - 10 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç.

Program menüsünde bulunan diğer filtreleme seçenekleri raporlamaya dâhil edilmez.

- (4) Yazılım programından alınan raporda elde edilen benzerlik oranı %30'u geçmemelidir. Benzerlik oranının %30'u geçmesi durumunda tez sınav jürisi atanmaz ve öğrenciden bu oranı geçmeyecek şekilde düzeltme yapılması istenir.
- (5) Tez çalışmasının yürütüldüğü alana özgü olarak intihal sayılmayacak şekilde 4. fıkrada belirtilen oranı geçecek bir oranın çıkması durumunda tez danışmanının durumu belirtir gerekçeli bir rapor hazırlayıp anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile Enstitüye göndermesi ve Enstitü Yönetim Kurulunun gerekçeli raporu yerinde görmesi halinde tez sınav jürisinin atanmasına karar verilebilir.
- (6) Yazılım programı sadece benzerlik taraması yapmaktadır. Tezlerde benzerlik oranının yukarıda belirtilen oranın altında olması, tek başına tezde intihal olmadığı anlamına gelmez. Benzerlik oranı bu oranların altında olsa bile, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Enstitü Tez Yazım Kılavuzundaki gerekli atıf ve alıntı usullerine uyulması şarttır. Bu kurallara uyulmaması halinde doğabilecek her türlü hukuki ve cezai sorumluluk öğrenci ve tez danışmanına aittir.
- (7) Tezin düzeltme alması ve/veya kapsamlı değişiklik içermesi durumunda Yazılım programı raporu yenilenmelidir.

İntihal Yazılım Programı Ön Raporunun Alınması ve Kullanılması (Tez Sınavı Öncesi)

MADDE 7- (1) Tez savunma sınavına girmeyi talep eden öğrenci Enstitüye adını, soyadını ve e-posta bilgisini verir. Enstitü, öğrenciyi yazılım programına kaydeder. Öğrenci, programa kullanıcı adı ve şifresiyle giriş yapar ve *"tez yükleme yeri"* bölümüne girerek tezini bu kısımdan sisteme yükler. Öğrenci, raporlama aşamasında intihal yazılım programı orijinallik raporunu tez savunma sınavına girmek istediğine dair bir dilekçe ile birlikte incelenmek üzere danışmanına sunar.

- (2) Danışmanlar, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığına başvurarak yazılım programına erişim sağlayabilir, öğrencinin tezini program üzerinden inceleyebilirler.
- (3) Danışman incelediği tezi, yazılım programı raporunu, öğrencinin tez savunma sınavına girmek istediğine dair dilekçesini, 6. maddenin 5. fıkrasında belirtilen durumun varlığı halinde gerekçeli raporunu ve Enstitü tarafından istenen diğer bilgi ve evrakı hazırlayıp Enstitüye gönderilmek üzere anabilim dalı başkanlığına teslim eder.
- (3) Anabilim dalı başkanlığı üzerinden Enstitüye gelen yazılım programı raporu, tez savunma sınav jürisinin atanmasını müteakip Enstitü tarafından jüri üyelerine incelenmek üzere gönderilir.
- (4) Yazılım programından alınan benzerlik raporundaki verilerde ve tezde **gerçek bir intihalin tespiti halinde**, jüri üyeleri, tezin ve yazılım programı raporunun kendilerine gönderim tarihinden itibaren **on gün içinde**

kişisel olarak hazırlayacakları *intihale ilişkin bir raporu* karar verilmek üzere Enstitü Yönetim Kuruluna gönderirler.

İntihal Yazılım Programı Nihai Raporunun Alınması ve Kullanılması (Tez Sınavı Sonrası)

MADDE 8 – (1) Tez savunma sınavında tezi kabul edilen öğrenci, varsa jüri üyelerinin öngördüğü yazım ve şekil yönünden eksiklikleri savunma tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde tamamlayarak intihal yazılım programı nihai raporunun alınması için tezinin elektronik kopyasıyla birlikte Enstitüye başvurur.

(2) Tez, yazılım programına Enstitü tarafından yüklenerek nihai raporlama yapılır. Öğrenci, tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazdığı ve düzenlediği tezini Enstitüce belirlenen biçim ve kurallara bağlı şekilde bastırarak ciltli nüshaları ve intihal yazılım programı nihai raporuyla birlikte danışmanına gider.

(3) Yazılım programından alınan raporda elde edilen benzerlik oranı %30'u geçmemelidir. Benzerlik oranının %30'u geçmesi durumunda tezin kabulü yapılmaz ve bu oranın altında olacak şekilde düzeltme yapılması istenir. (4) Nihai raporun %30'un üzerinde ve 6. maddenin 4. fıkrasına göre alınan ön raporla aynı oranda olması halinde danışmandan yeniden ilgili durumu belirtir rapor istenmesine gerek yoktur. Nihai raporun %30'un üzerinde ve 6. maddenin 4. fıkrasında göre alınan ön rapordan daha yüksek bir oranda çıkması halinde ise danışmanın tezde intihalin bulunmadığı, tez çalışmasının yürütüldüğü alana özgü olarak benzerlik oranının yüksek çıkabileceği yönündeki ayrıntılı bir raporunu Enstitüye sunması ve Enstitü Yönetim Kurulunun gerekçeli raporu yerinde görmesi halinde tezin kabulü yapılabilir. Bu durumda doğabilecek her türlü hukuki ve cezai sorumluluk öğrenci ve tez danışmanına aittir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Diğer Hükümler, Yürürlük ve Yürütme

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 9– (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümlerine dayalı olarak verilen Enstitü Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Uygulama Esasları, Senato tarafından kabul edildiği tarih itibariyle yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Uygulama Esaslarını Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü yürütür.